

COLUMN, juni 2009

Kleuradvies

Als totaal kleurenblinde heb ik me wel eens afgevraagd welke kleur mij het mooiste staat. Ik heb daar zelf wel ideeën over, maar die lijken nergens op gebaseerd. Zo draag ik bijvoorbeeld nooit pastel-tinten, omdat ik het gevoel heb dat deze mij bleek maken. Veel van mijn kleding is rood, bruin, paars of donkerblauw. Daar voel ik me prettig in. Ik heb wel eens overwogen een kleuradvies aan te vragen. Bij zo iemand die met sjaals kijkt of je een zomer- of een wintertype bent en dan zegt welke kleuren jou het beste doen uitkomen. Maar om daar nu 80 euro aan uit te geven...

Laatst werd ik gebeld. Door een kleurenadviseuse uit de buurt. Zij had via via vernomen dat ik tekstschrijfster ben. Ze wilde mensen gaan helpen bij kleding kopen als personal shopper en vroeg of ik daar een foldertekst voor wou schrijven. Dit was mijn kans! Dienst voor dienst. Ik wilde het voor haar doen. In plaats van geld voor deze klus, wilde ik dan graag een kleuradvies van haar. Ik legde uit dat ik alles in grijstinten zie. Ook voor haar was het een uitdaging die ze graag aannam. De tekst was snel geschreven en de afspraak vlot gemaakt.

Daar was Marga van Matching Colours uit Vuren. Op een zonnige dag. Normaal komen klanten bij haar thuis in de studio. Maar zij bood aan met spiegel, sjaals en laptop naar mij in Culemborg te komen. Het begon inderdaad met sjaals die ze om mijn nek drapeerde. En ook ik zag dat de ene kleur mij veel meer ophaalde dan de andere. Marga vertelde steeds welke kleur het was. Vervolgens ging ze mijn haarkleur, oogkleur en huidskleur vergelijken met kleurenstaaltjes, zoals je die bijvoorbeeld ook van verf bij de Gamma hebt. Die gegevens voerde ze in in haar laptop en daar kwam uit welk seizoenstype ik was. 'Nou, dat wordt leuk bij mij', reageerde ik. Mijn haarkleur is van de kapper en ik draag donkerbruin getinte contactlenzen.' Marga deed een meting met en een meting zonder lenzen. Het scheelde niet zoveel: ik ben een wintertype. De kleuren die bij mij passen, blijken de kleuren die ik het liefste draag. Op gevoel dus!

Iris

COLUMN, maart 2009

Genezen?

Enkele totaal kleurenblinde muizen, zijn genezen door middel van genterapie. Heel misschien kan deze therapie over een paar jaar ook op mensen toegepast worden. Dit gerucht gonst en het stemt tot nadenken. Zou goed kunnen zien mijn leven veranderen? Zou ik er gelukkiger door worden? Ik zou auto kunnen rijden, maar moet eerst lessen. Wil ik dat? Durf ik dat? Stel dat ik mijn rijbewijs haal. Dan kunnen we opeens kamperen in Zuid-Frankrijk. Geeft dat meer voldoening dan met de trein naar ons chalet op Texel? Door mijn slechthoortheid heb ik mensen leren kennen, die ik anders waarschijnlijk nooit ontmoet had. Op de school voor slechthoorende leerlingen leerde ik mijn beste vriendin kennen en zelfs mijn man. Dit is niet om mijn oogafwijking goed te praten, te bagatelliseren. Maar het is wel een feit. Het lijkt me wel heerlijk mensen van een afstand te kunnen herkennen, in een kledingwinkel in één oogopslag te kunnen zien waar leuke kleuren hangen. Ook lijkt het me mooi het helderblauw van Merels ogen te kunnen zien. Iedereen roept altijd dat mijn dochter van die prachtige ogen heeft. Ik vind ze ook mooi, maar voor mij zijn ze lichtgrijs. Niets mis mee, maar ik ben wel benieuwd naar dat blauw.

Misschien zou ik veel te veel willen. Overal naartoe willen rijden, alles opnieuw willen ervaren: nu in kleur in plaats van zwart-wit. Misschien zou ik me juist terugtrekken, omdat ik gek word van alle indrukken, kleuren, impulsen.

Ik ben nieuwsgierig of ik ooit voor de keuze gesteld wordt...

Iris

COLUMN, december 2008

Merel is weg

Mijn dochter Merel van 6 zit op volksdansen. Op donderdagmiddag fietsen we uit school in een kwartiertje naar het gebouw waar het volksdansen plaatsvindt. Zij op haar eigen fiets, Luuk bij mij in de fietskar. Dat is stabiel en achterop vind ik en auto 's houden meer rekening met ons. De route gaat door rustige woonwijken, waar echter voortdurend opbrekingen zijn. Het meest lastige punt is rond het station. Dat zal zeker ook komen omdat ik maar 10 procent zie. De terugweg is gemakkelijker. Al kun je ook dan voor verrassingen komen te staan. In die rustige nieuwbouwwijk met die opbrekingen, staat opeens een hek. Merel kan er langs, maar mijn fiets met fietskar niet. Ik moet dus even omrijden. 'Ik zie je zo', roep ik naar Merel. Het stortregent en begint te onweren. Binnen 10 seconden ben ik aan de andere kant van het hek. Maar... Merel is weg. Ik roep en roep haar naam, geen antwoord. Ze is vast zelf naar huis gefietst. Dat is vijf minuten en vier straten verderop, ze kent de weg denk ik wel. Ik fiets snel naar huis. Haar fiets staat niet voor de deur... Mijn man Gerrit blijkt thuis te zijn, maar ook hij heeft Merel niet gezien. Paniek. Ik leg uit waar we elkaar zijn kwijtgeraakt, Gerrit springt op zijn fiets. Waar zou ze zijn? Moet ik niet mee zoeken? Nee, beter om thuis te blijven als ze opeens voor de deur staat. Het regent steeds harder, arm kind. Na een heel lang half uur gaat de bel. De overbuurvrouw: 'He, je bent er toch. Merel zit bij ons. Ze was je kwijt.' Een zucht van verlichting. Ik bel Gerrit mobiel. Hij komt snel naar huis. Merel was inderdaad naar huis gereden, maar zag mij niet en had niet aangebeld. Dus ze wist niet dat papa Gerrit gewoon thuis was... Ze was huilend naar de overbuurvrouw gegaan en had haar fiets daar neergezet. Voor haar gevoel goed in het zicht, maar voor ons net niet voldoende zichtbaar. 'Ik zie je zo', blijkt niet zo'n duidelijke afspraak...

Iris

COLUMN, september 2008

25 jaar geleden...

FOVIG bestaat 25 jaar. In het FOVIG-oprichtingsjaar 1983 was ik vijftien. Ik zat op de mavo bij Bartiméus in Zeist. Net over naar de vierde klas, het examenjaar. In mijn vakkenpakket zaten Nederlands, Engels, Duits, Frans, Handel en Wiskunde. Ik had vijf mede-klasgenoten: Brenda, Pierre, Dick, Ron en Peter. We hadden gym, typeles, koken, handwerken (alleen de meisjes) en muziek. Daarnaast kon je je telefoniediploma halen. Ik heb dat gedaan en hield er mijn eerste baantje aan over: eens per week 's avonds de Bartiméus-telefooncentrale bemensen, gevestigd in het statige Witte huis (met heerlijke warme chocomel!). We oefenden voor het waardevaste Staatsexamen. Dat hield in: geen tentamens, wel het landelijk schriftelijk examen en daarna voor alle vakken een mondeling examen in het prachtige Koetshuis op het Bartiméus-terrein. Vooral mondeling wiskunde is bijzonder: 'Welke vorm is dit?' 'Een cirkel.' 'Prima.'

Ik ging elke dag met de bus naar huis. Ik woonde in Doorn, dus dat was goed te doen. De meeste andere klasgenoten waren intern en bleven de hele week in Zeist. Zij hadden een eigen kamer op een paviljoen en gingen alleen in het weekend naar huis. Soms was ik wel jaloers op hen. Na schooltijd konden zij samen leuke dingen doen. Maar gelukkig had ik in Doorn mijn twee jaar jongere zusje Marjolijn, vriendinnen, blokfluitles, volksdansen en scouting. Op 19 en 20 september a.s. zijn er herinneringsdagen bij Bartiméus Zeist. Het hele terrein gaat plat, Alleen het Koetshuis en het Witte huis mogen blijven. Mijn basisschool, de mavo, de paviljoens, De Gaarde, de Brug, de barak... Allemaal gebouwen met een verhaal. Ik ga zeker nog een keer kijken en zal mezelf daar zien lopen als zesjarige, vijftienjarige, veertigjarige...

Iris

COLUMN, juni 2008

Wel of niet vertellen?

Moet je altijd en overal vertellen dat je slechtzienend bent? Ik merk dat mijn mening daarover in de loop van de jaren een paar keer veranderd is. Als kind zei ik het niet altijd. Maar vaak merkten mensen het vrij snel. Ik knipperde behoorlijk met mijn ogen en zat overal met mijn neus bovenop. Als jongere kon ik mijn oogafwijking vrij goed verbloemen. Maar ik vond juist dat ik het daarom in nieuwe situaties moest vertellen. Bij een gesprekskring of een nieuwe cursus tijdens het voorstelrondje. Ik legde er niet teveel de nadruk op, maar meldde dat ik slecht zag. Ik vertelde dat ik zaken dichterbij mijn ogen houd en mensen soms niet groet als ik ze elders tegenkom. Niet omdat ik onaardig ben, maar omdat ik ze niet zie.

Nu ik 40 ben (jaja), zeg ik het weer niet altijd, want vaak is het niet relevant. Laatst maakte ik persoonlijk kennis met een nieuwe opdrachtgever. Hij wil zaken met mij doen omdat ik mijn vak goed versta. Hoe ik dat doe - met mijn neus op het scherm, een loep en een kijker erbij - doet er niet toe.

Het is vaak toch moeilijk te bepalen wat door je slechte zicht komt en wat niet. Zo kreeg ik op mijn column uit het vorige FOVIG Nieuws over luizen en neten die ik niet zie, reactie van een goedziende vriendin. 'Ik zie dat ook niet hoor, dat mogen de luizenmoeders doen.' De ene slechtzienende schaatst en skate, ik kan er niets van. Ik zoek (kleuren)foto's uit en lees uren teksten achter elkaar. Dat doen veel andere slechtzienende én goedziende mensen weer niet. Karakter, interesse, doorzettingsvermogen... bepalen je richting. Al blijven goede ogen wel heel handig volgens mij!

Iris

COLUMN, maart 2008

Luizen

Zoals de meeste lezers van deze column wel weten, zie ik alles in zwartwit, kan slecht tegen fel licht en heb een gezichtsvermogen van zo'n 10 procent. Toen Merel - mijn dochter van zes jaar - net geboren was, vroegen mensen wel eens of mijn slechte gezichtsvermogen een beperking was bij haar verzorging. Ik vond van niet. Rode billen zien er ook voor mij anders uit dan roze billetjes en dat ik de groene snottebellen niet altijd opmerk, is wel lekker rustig.

Nu Merel naar de basisschool gaat, is er een uitdaging bij gekomen: luizen! Gelukkig komen er af en toe luizenmoeders om de kinderen te controleren. Maar laatst krabde Merel wel heel veel op haar hoofd. Toen mijn zus belde - die net op bezoek was geweest - om te vertellen dat haar gezin onder zat, was het niet moeilijk te raden wat er op Merels hoofd te vinden zou zijn. Dus ik naar de apotheek om een stel luizenkammen en vernietigende shampoo te kopen. Na het kammen van Merels haren lag er wel allemaal troep in de wastafel, maar of dat nu luizen waren...? Ik heb er zelfs mijn loepje bijgehaald. En tot slot mijn man Gerrit, die ook niet zo goed ziet. Dus daar stonden we met zijn allen in de badkamer: is dit nu een luis of viezigheid? Merel zag alleen maar bewegende pootjes. Hoeveel waarde we aan haar observatie moesten hechten, was lastig te bepalen. Daarna volgde de netencontrole. Niet te doen voor ons. Als mijn moeder langskwam, vroegen we haar Merel te controleren en ons voor de zekerheid. Gelukkig bleek Merel bij controle op school alleen nog wat oude, dode neetjes te hebben. Maar ik vrees dat dit kriebelige avontuur niet eenmalig is geweest...

Iris